Adar o Bryder Cadwraethol Cymru

Pentwadau

Mae mwy o ymwelwyr ar ffermydd y Cymru sydd wedi'u gwarchod yn 2010. Symudodd dwy rywogaeth o Wyfed i Gorn ac i'r ardal honno. Mae'r ddau ohonynt yn ymuno ag amrywiaeth o rywogaethau eraill sydd wedi ymsefydlu yn y rhan honno o'r sir yn ystod y 17 mlynedd diwethaf. Ymsefydlodd y Gwalchwyn y Pysgod yn Ynys Enlli ac ymsefydlodd y Gwalchwyn y Môr yn Ynys Ynyslas. Ymsefydlodd y Bwncath yn Ynys Môn ac ymsefydlodd y Gwalchwyn y Pysgod yn Ynys Ynyslas.

Mae'r Ysgrifennydd Gwladol dros Gymru, Jonathan Edwards AS, wedi ymrwymo i'r Cynllun Gweithredu ar Adar Prin a Bygythiedig (BAP) i'r holl Adar Prin a Bygythiedig sydd yn Ymgynghoriad Cyhoeddus ar hyn o bryd. Y mae'r Cynllun Gweithredu ar Adar Prin a Bygythiedig yn ymgais i ddiogelu'r holl adar prin a bygythiedig sydd yn ymweld ac yn nythu yng Nghymru

Birds of Conservation Concern in Wales 3 (BoCCW3)

The UK is home to a diverse range of species and the conservation status of these species often varies across different regions. That's why the UK's leading bird conservation organisations have worked with Natural Resources Wales (NRW) to review the status of birds in Wales. This country review complements the recently published *Birds of Conservation Concern 4*, which covers the whole of the UK.

The bird species that breed or overwinter in Wales were assessed against a set of objective criteria to be placed onto either the Green, Amber or Red list, indicating an increasing level of conservation concern.

The review used up-to-date information on the status of birds in Wales, the UK and elsewhere in their ranges, drawing on data collated through established bird monitoring schemes and citizen science initiatives.

BoCCW3 Red list

Tundra swan [a]	Lapwing	Black-headed gull	Whitethroat [a]
White-fronted goose	Ringed plover [a]	Common gull	Grasshopper warbler
Pochard	Curlew	Herring gull	Starling
Velvet scoter	Bar-tailed godwit	Great black-backed gull	Ring ouzel
Long-tailed duck [a]	Knot [a]	Turtle dove	Spotted flycatcher
Red grouse	Dunlin	Cuckoo	Pied flycatcher
Black grouse	Common sandpiper [a]	Short-eared owl	Grey wagtail [a]
Grey partridge	Redshank [a]	Lesser spotted woodpecker	Tree sparrow
Balearic shearwater	Woodcock [a]	Kestrel	Yellow wagtail
Slavonian grebe [a]	Puffin	Merlin [a]	Bullfinch
Hen harrier	Little tern	Willow tit	Linnet
Corncrake	Roseate tern	Marsh tit	Yellowhammer
Golden plover	Arctic tern	Wood warbler	Corn bunting
Grey plover	Kittiwake [a]	Willow warbler	

a – species on the Amber list previously (BoCCW2), g – species on the Green list previously (BoCCW2)

Focusing at a Welsh level, the quantitative criteria assessed the historical and more recent trends in the population and range of each species, as well as its current population size, localised distribution and international importance. The UK, European and global conservation status of each species was also considered in the assessment.

A total of 213 species were considered, compared to 247 species at the UK level (this higher number includes species that are not established in Wales). Of those 213 species, there are 55 on the Red list, 89 on the Amber list and 69 on the Green list. The Red list has grown by 12 since the last review in 2009, but three previously Red-listed species have been moved to the Amber list.

The figure on the previous page shows how the Red, Amber and Green lists have changed since the previous assessments in 2002 and 2009 (BoCCW1 and BoCCW2), as well as comparing the same species with the current UK level (BoCCUK4).

BoCCW3 Amber list

Shelduck	Shag [a]	Jack snipe	Long-tailed tit
Wigeon	Bittern	Snipe	Dartford warbler
Teal	Grey heron [a]	Pomarine skua [a]	Dipper
Mallard	Spoonbill	Arctic skua	Fieldfare
Pintail	Red-necked grebe	Long-tailed skua	Song thrush
Garganey	Black-necked grebe	Black guillemot	Redwing
Shoveler	Honey-buzzard	Razorbill [a]	Mistle thrush [a]
Greater scaup	Red kite	Guillemot	Black redstart
Eider	Marsh harrier	Sandwich tern	House sparrow
Common scoter	Osprey	Common tern [r]	Grey wagtail [a]
Smew	Coot [a]	Little gull	Tree pipit
Red-breasted merganser	Avocet	Lesser black-backed gull	Meadow pipit
Quail	Oystercatcher	Long-eared owl	Brambling [a]
Red-throated diver	Dotterel [a]	Nightjar	Hawfinch
Black-throated diver	Whimbrel	Swift	Greenfinch [a]
Great northern diver	Black-tailed godwit	Kingfisher	Twite [r]
Fulmar [a]	Ruddy turnstone	Green woodpecker	Lesser redpoll [r]
Sooty shearwater	Ruff	Chough	Snow bunting
Manx shearwater	Curlew sandpiper [a]	Hooded crow	Lapland bunting
Storm-petrel	Sanderling	Goldcrest	Reed bunting
Leach's storm-petrel	Purple sandpiper [a]	Firecrest	
Gannet	Green sandpiper [a]	Bearded tit	
Cormorant	Spotted redshank	Skylark	

r – species on the Red list previously (BoCCW2), g – species on the Green list previously (BoCCW2)

Rhestr Ambr AoBCC3

Hwyaden yr eithin Gyffredin	Siolwnsen wedd Ewropeaidd [a]	Gladan bach	Triw cynffonhir
Cnwmwal Ewraseiadol	Adaryn y bwm mawr	Glaslan Gyffredin	Ibor Dartford
Cornwchwn Ewraseiadol	Corfy glas [a]	Sgwarn fach [a]	Bronwen y dŵr
Hwyaden wyllt	Llwybig Ewraseiadol	Sgwarn y Gogledd	Soflaen
Hwyaden llostlen y Gogledd	Gwyrdd llygaid	Sgwarn llostlen	Brithrellyn
Hwyaden addfwn	Gwyrdd lygaid	Llurs [a]	Cocin dan adain
Hwyaden llwdwig	Bodor y mêl Ewraseiadol	Gwylan benddu	Grŵn y coed [a]
Hwyaden bengoch llwyd	Barcud	Gwylan gyffredin	Troed du
Hwyaden llygaidlas gyffredin	Bodor y gwaen Ewraseiadol	Môr-wennol lleiaf	Aderyn y to
Hwyaden benddu llwyd	Gwrach y ryngwed	Môr-wennol gyffredin	Sigan llwyd
Môr-hwyaden ddu	Cynlliog bach	Gwylan gerddau lleiaf	Corhedydd y waun
Hwyaden llwnogiaid	Bodan	Gwylan fachan	Corhedydd y coed
Llwan wen	Cosar gyffredin [a]	Ysflam gorniog	Pryc y rhyngu [a]
Hwyaden Ewraseiadol	Ysgrifennydd	Ysflam y mêr Ewraseiadol	Gyfrinfarll
Hwyaden lygaidwyn gyffredin	Hwyaden y mêr Ewraseiadol	Tresmer Ewraseiadol	Gwrandwr
Hwyaden ddyngwyn	Cwtiar Ewraseiadol	Gwennol ddu gyffredin	Llinos wedd Ewropeaidd [a]
Hwyaden ddyngwyn Ewraseiadol	Coeglyfnir	Glas y dorlan gyffredin	Llinos y mynydd
Hwyaden llwyd	Rhostog gwrthrodau	Glas y dorlan Ewraseiadol	Llinos bengoch lleiaf
Hwyaden y Gogledd	Cwtiar y bwtri coch	Crosbil wedd	Llinos bengoch lleiaf
Aderyn drycin du	Bodan torchog	Bran big-goch	Glas ha y eira
Aderyn drycin Manaw	Bodan cambig [a]	Bran llwyd	Glas y Ladair
Aderyn drycin	Bodan du [a]	Bran penllanw goch	Glas y dŵr
Aderyn drycin Ewraseiadol	Rhydd y traeth	Drw aelben	Glas y cyrs
Pibrin cynffon-fforchog	Rhydd y gwrtaf [a]	Triw barlog	
Hugan y Gogledd	Rhydd cwsgiedi rhangaf	Triw ewlog	
Mulfran fawr	Rhydd cwsgiedi	Triw	

r – hwyaden ar y rhestr Goch on rhyng (AoBCC2), g – rhywogaeth ar y rhestr Werdd on rhyng (AoBCC2)

Rhestr Goch AoBCC2

Alarch y tawdrog [r]	Cwtchwigen y bogdaeth	Llywfron cyffredin [r]	Ysgrifennydd Ewraseiadol
Gwyddd dalcen-wen llwyd	Cwtiar torrog [r]	Llwybig y cwmdyllau	Ysgrifennydd y Gogledd
Hwyaden bengoch gyffredin	Gylfinir Ewraseiadol	Llwybig y pwmalog	Ysgrifennydd y rhwyd
Hwyaden gynffonnir [r]	Rhosgog ewnfonnirn	Llwybig gerddau llwyd	Llwybrwrn y rhydwy
Hwyaden gynffon-hir [r]	Pwpdd coch yr aber [r]	Llurs ewraseiadol	Llywbedog nanrog
Hwyaden llostlen	Pwpdd coch gyffredin	Llwyn llyslog	Llywbedog fach
Hwyaden llostlen y Gogledd	Pwpdd coegdoch cyffredin [r]	Coeden frith llaif	Golfan y rhwngu Ewraseiadol
Hwyaden y Gogledd	Pwpdd y dorlan cyffredin [r]	Triw llyslog	Sigan llwyn
Hwyaden y rhwn	Pwpdd y rhwn	Triw cyffredin	Llywbedog fach
Aderyn drycin Balearic	Ysgrifennydd Ewraseiadol	Triw y cwsg	Llywbedog nanrog
Pelfrisen	Pwpdd coegdoch cyffredin [r]	Coeden frith llaif	Golfan y rhwngu Ewraseiadol
Ysgrifennydd	Pwpdd y dorlan cyffredin [r]	Triw llyslog	Sigan llwyn
Ysgrifennydd goch	Ysgrifennydd	Triw cyffredin	Llywbedog fach
Hwyaden gynffon-hir [r]	Pwpdd coch yr aber [r]	Llurs ewraseiadol	Llywbedog nanrog
Hwyaden llostlen y Gogledd	Rhosgog ewnfonnirn	Gwylan gerddau llwyd	Llywbrwrn y rhydwy
Hwyaden llostlen y rhwn	Rhosgog gerddau llwyd	Gwylan y pwmalog	Drudwen gyffredin
Hwyaden y rhwn	Ysgrifennydd y rhwn	Gwennol ddu gyffredin	Llinos wedd Ewropeaidd [a]
Hwyaden y rhwn y Gogledd	Ysgrifennydd y rhwn y Gogledd	Glas y dorlan gyffredin	Llinos y mynydd
Aderyn drycin y gwy y	Cwtiar y bwtri coch	Crosbil wedd	Llinos bengoch lleiaf
Aderyn drycin	Bodan torchog	Bran big-goch	Glas ha y eira
Aderyn drycin Balearic	Bodan cambig [a]	Bran llwyd	Glas y Ladair
Aderyn drycin Manaw	Bodan du [a]	Bran penllanwgoch	Glas y dŵr
Aderyn drycin Ewraseiadol	Rhydd y traeth	Drw aelben	Glas y cyrs
Pibrin cynffon-fforchog	Rhydd y gwrtaf [a]	Triw barlog	
Hugan y Gogledd	Rhydd cwsgiedi rhangaf	Triw ewlog	
Mulfran fawr	Rhydd cwsgiedi	Triw	

Dengys y ffigwr ar y dudalen flaenorol sut mae'r restlau Coch, Ambr a Gwyrdd wedi newid yr 2002 ac 2009 (AoBCC1 a AoBCC2) do ogystal a cymharu'r rhywogaethau gydar'r ffeil bresennol o'r OU (AoBCc4).

Ymlaen y mae'r ffigwr hwn yn dangos y rhywogaethau ar y restr Ambr, ac yn cynnwys 89 ohonynt. Ychwanegwyd 12 ers ar adroddiad diwethaf yr ymestyn o'r rhestr Goch. Ychwanegwyd tri ohonynt yn 2009, ond mae tair rhywogaeth oedd on rhyng ar y rhestr Goch wedi symud i'r rhestr Ambr.

Ymlaen y mae'r restr Werdd. Mae'r restr hon yn cynnwys 69 ohonynt. 88 ar y restr Ambr, 89 ar y restr Goch, 88 ar y restr Werdd. Ychwanegwyd tri ohonynt ers ar adroddiad diwethaf yr ymestyn o'r restr Werdd. Mae'r rhywogaethau hyn wedi symud i'r restr Ambr.

Ystyriwyd cyfrifiadau o 213 rywogaeth Ewropeaidd 247 ar lefel y DU an AoBCc4. Yn cynnwys rhywogaethau nad ydyn nhw wedi sefydlu ryng Nghymru. O'r 213 rywogaeth ry ystyriwyd roedd 55 ar y restr Goch, 89 ar restr Ambr, 69 ar restr Werdd. Mae'r restr hon wedi cynyddu o 12 ers y restr ddiwethaf, ond symudwyd tri o'r rywogaeth hyn o'r restr Goch i'r restr Ambr.

Ymlaen y restr Goch on rhyng (AoBCc2). g – rhywogaeth ar y restr Werdd on rhyng (AoBCc2)

Adar o Bryder Cadwraethol Cymru 3 (AoBCC3)

Mae'r DU yn gartref i ystod amrywiol o fywyd gwyllt a'u cynefinoedd. O ganlyna', y rywogaethau sy'n ymgasglu ar y restr hon neu'n gaeau'n ei'r ecosystemau dangos lleddfiadau gwahanol. Ymlaen'r ffeil hon ymlaen'r restr Goch, Ambr a Gwyrdd. Mae'r restr cynwelaeth yn dangos y rywogaeth ar restr ar ôl ei'r restr Goch, Ambr neu'n Gwyrdd. Mae'r restr hon yn cynnwys 247 o'r rywogaeth ar restr y DU. Ymlaen'r restr hon mae grŵp ychwanegol o'r rywogaeth ar restr y DU ac yn ychwanegu'r rywogaeth ar restr y DU (AoBCc4).

Assessed y rywogaeth o'r restr sy'n rhyn neu'n gaeau'n ryng Nghymru yn erbyn cyfres o feini prawf gwyddonol. Ymlaen'r restr hon yn ychwanegu'r rywogaeth ar restr y DU ac yn ychwanegu'r rywogaeth ar restr y Cynllun Monitro Adaryddol Cenedlaethol (NCMC) i ddosbyn gydar'r gyda'r Cynllun Monitro'r Adaryddol y wybodaeth ddwdaaraf ar sefyllfa adfywio'r rywogaeth. Ymlaen'r restr hon mae grŵp ychwanegol o'r rywogaeth ar restr y DU ac yn ychwanegu'r rywogaeth ar restr y DU. Ymlaen'r restr hon mae'r rywogaeth ar restr y DU ac yn ychwanegu'r rywogaeth ar restr y DU (AoBCc4).

Bryder Cadwraethol 4. Sy'n ymdrin ā'r DU i gyd.

Bryder Cadwraethol Cymru 3 (AoBCC3) – Rhywogaeth ar y restr Amber on rhyng (AoBCC2). g – rhywogaeth ar restr y DU (AoBCc4).